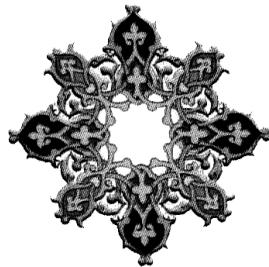

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی
پژوهشکده قرآن و عترت

شماره استاندارد بین‌المللی
۱۷۲۵-۸۷۰۱

دو فصلنامه صحیفه مبین

شماره ۵۸، سال بیست و یکم، پاییز و زمستان ۱۳۹۴ ش

صاحب امتیاز: معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی

مدیر مسئول: دکتر سید طه هاشمی

سردیبیر: دکتر سید بابک فرزانه

هیأت تحریریه: دکتر سید امیر محمد انوار (استاد بازنشسته فقید دانشگاه تهران)، دکتر مهدی ایزدی (دانشیار دانشگاه امام صادق (ع) - رشته علوم قرآن و حدیث)، دکتر عبدالکریم بی‌آزار شیرازی (دانشیار دانشگاه مذاهب اسلامی - رشته مطالعات اسلامی)، دکتراحمد پاکتچی (استادیار دانشگاه امام صادق (ع) - رشته علوم قرآن و حدیث)، دکتر سید محمد باقر حجتی (استاد دانشگاه تهران - رشته الاهیات و معارف اسلامی)، دکتر حامد خانی (دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، رشته علوم قرآن و حدیث)، دکتر سید بابک فرزانه (استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال - رشته زبان و ادبیات عرب)، دکتر محمد علی لسانی فشارکی (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج - رشته علوم قرآن و حدیث)، دکتر محمد مهدی ظاهری (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی)، دکتر مجید معارف (استاد دانشگاه تهران - رشته علوم قرآن و حدیث)، دکتر جعفر نکونام (دانشیار دانشگاه قم - رشته علوم قرآن و حدیث).

مشاوران علمی: دکتر آذرتاش آذرنوش، دکتر علی اصغر باستانی، دکتر فیروز حریرچی، دکتر احمد حسنی رنجبر، حجۃ الاسلام و المسلمین علی اکبر رشد، دکتر عباس مصلایی پور، حجۃ الإسلام و المسلمين محمد علی مهدوی راد.

مدیر داخلی: دکتر مرضیه قلی تبار

مدیر اجرائی: محمدحسین اشرف

ترجمه چکیده انگلیسی مقالات: مهدی حبیب‌اللهی.

ویراستار علمی و ادبی: دکتر حامد خانی (فرهنگ مهروش)

مطلوب مندرج در مقالات، نمایانگر آرای نویسنده‌گان آنهاست

نشانی: تهران، انتهای بزرگراه شهید ستاری شمالی، سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، ساختمان فرهیختگان، طبقه دوم، پژوهشکده قرآن و عترت.

تلفن: ۰۲۱-۴۷۹۱۴۲۶۰، ۰۲۱-۴۷۹۱۴۲۵۳ فکس: ۰۲۱-۴۷۹۱۴۲۵۸

پست الکترونیکی: Chiefed.jsm@gmail.com

پایگاه اینترنتی: <http://jsm.journals.iau.ac.ir>

ناشر: معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی

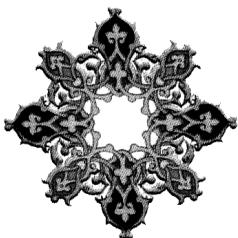
لیتو گرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

بهای: ۷۰,۰۰۰ ریال

این مجله بر اساس نامه شماره ۱۳۸۸/۶/۸۷ مورخ ۱۸۴۶۷۸ دانشگاه،

دارای درجه علمی - پژوهشی است.

شیوه نامه تنظیم و ارسال مقاله

صحیفه مبین به نشر اندیشه‌ها و پژوهش‌های قرآنی و حدیثی می‌پردازد. رسالت این مجله، توسعه روشهای نوین پژوهش در مطالعات تاریخی قرآن و عترت است؛ خاصه، روشهای میان‌رشته‌ای علوم قرآن و حدیث، تاریخ، و زبان‌شناسی. هر مقاله‌ای که یک روش نوین پژوهش در این زمینه را ارائه کند، توسعه دهد، یا بومی‌سازی نماید، مطابق با رسالت مجله تشخیص داده خواهد شد و در اولویت نشر قرار خواهد گرفت. رعایت نکات زیر، دست اندکاران این مجله را در ارائه و انتشار هرچه دقیق‌تر و استوار‌تر مقالات یاری می‌کند:

۱. مقاله‌ها باید نتیجه تحقیقات نویسنده یا نویسنده‌گان باشد. در این صورت با چند فرض برای داوران ارسال خواهد شد: ۱) موضوع آن منطبق بر رسالت مجله باشد؛ ۲) در جای دیگری چاپ نشده باشد؛ ۳) در مجلات دیگر در دست داوری نباشد، پذیرش نگرفته باشد، یا رد نشده باشد.
۲. مقاله به ترتیب مشتمل خواهد بود بر: عنوان، چکیده (حداکثر ۱۷۰ کلمه)، کلید واژه‌ها (۳ تا ۷ واژه کلیدی که بر موضوعات اصلی و فرعی مقاله دلالت کند)، درآمد، طرح مسئله، بدنه مقاله (سه یا چهار بخش که هر یک دربردارنده سه یا چهار فصل است)، نتیجه، فهرست کامل منابعی که بدانها ارجاع داده شده است، و چکیده انگلیسی.
۳. افزون بر ارسال چکیده انگلیسی، لازم است عنوان مقاله، نام نویسنده‌گان، و کلید واژه‌ها نیز به انگلیسی ترجمه، با فونت تایمز نیو رومن تایپ، و در صفحه چکیده انگلیسی درج و ارسال شوند.
۴. جدولها، شکلها و نمودارها به تعداد محدود با شماره، عنوان و توضیحات، هر کدام روی یک صفحه جداگانه آورده شود.

۵. ارجاعات داخل متن بلا فاصله پس از نقل مطالب، میان پرانتز جای می‌گیرد و نام آشهر مؤلف، جلد و صفحه مورد نظر را بیان می‌کند (طباطبایی، ۱/۳۵). در صورتی که از بیش از یک اثر نویسنده‌ای استفاده شده باشد، پس از نام مؤلف، نام آشهر کتاب (با حروف کج)، یا نام مقاله (داخل گیومه) هم ذکر می‌شود. نمونه: (طباطبایی، المیزان، ۱/۳۵؛ پاکتچی، «ابوحنیفه»، ۲۱۰). مطابق نمونه، منابع مختلف در داخل متن با نقطه ویرگول از یکدیگر جدا می‌شوند.

ارجاع در منابع پایانی چنین است: مشخصات مؤلف (نام آشهر مؤلف، نام مؤلف)، مشخصات اثر (نام کتاب با حروف ایتالیک یا نام مقاله داخل گیومه + ویرگول + نام کتاب یا مجله حاوی آن مقاله با حروف ایتالیک)، مشخصات مترجم یا مصحح اثر (مثلا: ترجمة احمد آرام، یا به کوشش علی اکبر غفاری)، مشخصات نشر (محل نشر، ناشر، سال نشر، یا شماره سری و نوبت چاپ مجله). برای نمونه: سیوطی، عبدالرحمن بن ابی‌بکر، **بغية الوعاة**، به کوشش محمد ابوالفضل ابراهیم، بیروت، ۱۳۸۴ق/ ۱۹۶۴م؛ حسینی، محمد رضا، «مقوله جسم لا کالاجسام»، **تراثنا**، شم ۱۹، محرم ۱۴۱۰ق). نام اشهر مؤلفان و کتابها را باید بر اساس کتب آعلام و دائرۃ المعارفها بازناخت و لزوماً عنوان پشت جلد آثار صحیح نیست. در صورت تطابق نام اشهر فرد با نام کوچکش، تکرار لازم نیست؛ مثلا: احمد بن حنبل، **المسنن**، بیروت، دار صادر.

یادآوری:

۱. تنها منابعی باید در پایان مقاله ذکر شود که در متن نیز مورد استفاده قرار گرفته باشد. لازم است از ذکر منابع مشابه و کم اهمیت خودداری شود.
۲. نخست منابع مكتوب به خط عربی و خطوط مشابه، و سپس منابع تألیفی به خطوط لاتین، سریلیک و... جای می‌گیرد. مراجعات ترتیب الفبایی در یادگرد هر دسته از این منابع ضروری است.
۳. لازم است مقالات در محیط نرم افزار ورد (Word) نوشته، و با حجمی کمینه ۶۰۰۰ و بیشینه ۹۰۰۰ کلمه، با هر دو فرمت پی‌دی‌اف و ورد، به پست الکترونیکی مجله ارسال گردد.
۴. در صفحه نخست مقاله، نام و نام خانوادگی مؤلف، رتبه دانشگاهی، نام دانشگاه، نام گروه آموزشی، نشانی پستی دقیق به همراه کد پستی، شماره تلفن و نشانی الکترونیکی درج گردد.
۵. مقاله‌هایی که با شیوه‌نامه مجله تطبیق نداشته باشد، برای ارزیابی ارسال نخواهد گشت.
۶. ویراستاران مجله در تلخیص و ویرایش مقاله‌ها آزادند.

فهرست

- بازخوانی مفهوم «سدرة المنتهی» با رویکرد گفتمنانی / دکتر احمد پاکتچی ۷
- مفهوم «الراسخون فی العلم» در ادبیات فلسفی... / دکتر اکرم خلیلی نوش آبادی ۴۷
- تاریخ‌گزاری حدیث «اول ما خلق الله العقل» / دکتر سیفععلی زاهدی‌فر ۷۵
- ریشه‌شناسی واژه قرآنی ظلم... / سیده شیرین حجازی و دکتر مژگان سرشار ۱۰۵
- بازخوانی مفهوم ربا در قرآن کریم... / محمد حسن و محمد حسین شیرزاد ۱۳۵
- دیدگاهها ... در باره حیات برزخی / دکتر عباسعلی صالحی و دکتر علی فقیه حبیبی ۱۶۵
- چکیده‌های انگلیسی ۱۷۸
- نشانه‌ها و اختصارات ۱۸۵
- جدول عالیم آوانگاری فارسی و عربی به انگلیسی ۱۸۶